

OLUMSUZ
ESERİN
60. YILI

RAY BRADBURY
FAHRENHEIT



Fahrenheit 451

Ray Bradbury

İngilizce aslından çevirenler:
Zerrin Kayalıoğlu - Korkut Kayalıoğlu

İthaki Yayınları

Ray Bradbury
Fahrenheit 451
Özgün Adı: *Fahrenheit 451*

İthaki Yayınları - 757

Düzeltili: Alican Saygı Ortanca
Kapak Tasarımı: Şükrü Karakoç

© **Ray Bradbury 1953, gözden geçirilmiş metin 1981**
© **Türkçe Çeviri: Zerrin Kayalıoğlu - Korkut Kayalıoğlu, 2012**
© **İthaki, 2012**

E-kitap: 1. Sürüm, Haziran 2014

2012 yılında basılan 60. Yıl Özel Baskısı esas alınarak hazırlanmıştır.

Bu eserin tüm hakları Don Congdon Associates, Inc. ve AnatoliaLit Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Yayıncının yazılı izni olmaksızın alıntı yapılamaz.

İthaki™ Penguen Kitap-Kaset Bas. Yay. Paz. Tic. Ltd. Şti.'nin yan kuruluşudur.

Bahariye Cad. Dr. İhsan Ünlüer Sok. Ersoy Apt. A Blok No: 16/15
Kadıköy/İstanbul

Tel: (0 216) 348 36 97 - Faks: (0 216) 449 98 34

ithaki@ithaki.com.tr - www.ithaki.com.tr - www.ilknokta.com

Ray Bradbury, 1920'de Waukegan, Illinois'de doğdu. 1934'te ailesiyle Los Angeles'a taşındı. 1947'de Marguerite McClure'la evlendi. Ray Bradbury 2012 yılında aramızdan ayrılana kadar Los Angeles'ta yaşadılar.

Bugün Dünya'nın en büyük bilim kurgu ve fantasti yazarlarından biri olan Ray Bradbury, yirmi yaşındayken yayımlanan ilk öyküsünden bu yana, 500'e yakın öykü, roman, oyun ve şiir kaleme aldı.

Yazarın *Fahrenheit 451* adlı eseri 1966 yılında François Truffaut yönetmenliğinde beyazperdeye uyarlandıktan sonra, 1988 yılında opera olarak sahnelendi.

Alev Alev

Ray Bradbury'nin Önsözü, Şubat 1993

Beş kısa sıçrama ve sonra büyük bir atlama. Beş kadınparmağı fişegi ve sonra bir patlama. Bu, *Fahrenheit 451*'in yaratılışını tam olarak anlatıyor.

İki ya da üç yıllık bir zaman diliminde yazılmış beş kısa hikâyeye, bir bodrum kütüphanesinde daktilo kiralayıp, kısa romanı sadece dokuz günde bitirebilmem, bana dokuz dolar elli sente patlamıştı.

Niçin?

Hiçbir dergiye satılmamış kısa bir öykü olan *Şenlik Ateşi*'nde, bir adamın dünyanın sonu gelmeden bir gece önceki uzun edebi düşüncelerini hayal etmişim. Kırk beş yıl kadar önce sadece bir kehanet olarak değil, aynı zamanda şiddetli bir uyarı amacıyla bu tür bir sürü öykü yazdım. *Şenlik Ateşi*'nde kahramanım büyük aşkların listesini yapıyordu. Hikâyenin bir kısmı şöyleydi.

“William Peterson’u rahatsız eden şey; Shakespeare, Aristo, Platon, Jonathan Swift, William Faulkner, Robert Frost’un ve belki, John Donne ve Robert Herrick’in şiirleri idi. Bütün bunlar, düşünün, şenlik ateşine atılacaktı. Bundan sonra çıra olarak kullanılacak şeyleri düşündü (sonunda olacakları şey buydu), Michelangelo’nun muazzam heykellerini; El Greco’yu ve Renoir’ı ve böyle devam etti. Yarın hepsi ölmüş olacaktı. Shakespeare ve Frost, Huxley, Picasso, Swift ve Beethoven’le birlikte, kendi sıradışı kütüphanesi ve sıradan bir insan olan kendisi...”

Şenlik Ateşi'nden sonra, çok geçmeden hayal gücü daha fazla olan *Parlak Anka*'yı yazdım. Hikâyede bir şehir kütüphanecisi, bağnaz bir

yerel vatansever tarafından, birkaç düzine kitabın yakılması için tehdit edilir. Kundakçılar kitapları yakmak için geldikleri zaman, kütüphaneci onları içeri davet eder ve açıktan açığa engellemek yerine, onları yenmek için daha karmaşık görünen, ama aslında son derece açık silahlar kullanır. Kütüphanenin içinde dolaşıp, oradaki okuyucularla karşılaştığımız zaman, onların gözlerinin arkasında ve kulaklarının arasında, sanılandan daha fazla şey olduğunu fark ederiz. Sansür Şefi kitapları kütüphanenin dışarısındaki bahçede yakarken, şehir kütüphanecisiyle birlikte sokağın öbür yakasındaki kafede kahve içer ve elinde buharlar tüten bir cezveyle gelen garsonla sohbet eder:

“Merhaba Keats,” dedim.

“Puslu havaların ve olgun meyvelerin mevsimi,” dedi garson.

“Keats mi?” dedi Sansür Şefi. “Onun adı *Keats* değil ki!”

“Sahi,” dedim, “Bu bir Yunan restoranıydı, değil mi Platon?”

Garson fincanımı doldurdu. “İnsanların başlarına getirip yücelttikleri bir liderleri her zaman vardır... bu, işte sadece bu, zorbarların türediği kaynaktır; ilk ortaya çıktığı zaman, o bir koruyucudur.”

Sonra, restorandan çıkarken Barnes, az daha düşüreceği, yaşlı bir adama çarptı. Ben onu kolundan yakaladım.

“Profesör Einstein,” dedim.

“Bay Shakespeare,” dedi.

Kütüphane kapanırken de uzun bir adam çıktı. “İyi akşamlar, Bay Lincoln,” dedim.

“Seksen yedi yıl...” diye yanıtladı.

Kitap yakan şehir bağınazı, bunları duyunca, bütün şehrin, kitapları hafızalarına kaydederek sakladığını anlar. Kitap her yeredir. İnsanların kafalarında saklıdır! Adam çıldırır ve öykü biter.

Bunu aynı yönde başka öyküler de izledi.

Sürgünler adlı öyküm *Oz*, *Tarzan* ve *Alice* kitaplarının tipleriyle ve Hawthorne ile Poe'nun yazdıkları garip öykülerdeki tiplerle ilgiliydi. Birer birer Mars'a sürülürler ve Dünya'daki son kitap yakıldığı zaman, burada nihai ölümden önce, hayaletleri erir, dumanlaşır ve uçar gider.

Usher II'de kahramanım, dünyadaki bütün entelektüel kitap yakıcılarını, düşlemin akıl için zararlı olduğuna inanan o kötü ruhları toplar, onlarla Kızıl Ölüm maskeli balosunda dans eder ve onları, ikinci Usher'ın Evi^[1] ölçülemez derinliklerde gözden kaybolunca, küçük bir gölde batırıp boğar.

Şimdi, büyük atlamadan önceki beşinci sıçrama.

Kırk iki yıl kadar önce, bir yıl önce veya sonra olabilir, Los Angeles'ta orta Wilshire'de bir yazar arkadaşıyla yürüyerek konuşuyordum. Bir polis arabası durdu ve bir polis memuru çıkarak ne yaptığımızı sordu.

Ben, ukala dümbeleği, "Ayaklarımızın birini diğerinin önüne koyuyoruz," diye yanıtladım.

Bu, doğru yanıt değildi.

Polis memuru sorusunu tekrarladı.

Boyumdan büyük bir yanıt verdim, "Havayı soluyoruz, konuşuyoruz, tartışıyoruz, yürüyoruz."

Polis memuru kaşlarını çattı. Açıkladım.

"Bizi durdurmanız mantıksız. Eğer bar soymak veya bir dükkandan bir şey çalmak isteseydik, araba kullanıyor olmamız gerekirdi. Soymuş, çalmış, uzaklaşıyor olurduk. Gördüğünüz gibi, arabamız yok, sadece ayaklarımız var."

"Demek yürüyorsunuz?" dedi polis memuru, "Sadece yürüyor musunuz?"

Başımınla onaylayarak açık gerçeği hazmetmesini bekledim.

“Pekâlâ,” dedi polis memuru, “Bir daha yapmayın!” Ve polis arabası uzaklaştı.

Bu ‘Alice Harikalar Diyarında’ rastlaşmasından son derece sinirlenmiş olarak, yürümenin yasaklandığı ve bütün yayaların suçlu sayıldığı gelecek bir zamanda geçen, *Yaya*’yı yazmak üzere eve koştum. Hikâye ülkedeki her dergi tarafından reddedildi, sadece ülkenin en iyilerinden birisi olduğuna inandığım, Max Ascoli’nin görkemli politik dergisi, *The Reporter* tarafından basıldı.

Şu devriye gezen arabadan, meraklı sorulardan, benim yarı aptal yanıtlarımdan Tanrı razı olsun; yoksa *Yaya*’yı yazamaz ve yeni bir iş için birkaç ay sonra şehirde gece yarısı suç gezintimi yapmazdım. Bu gezintiyi yaptığım zaman, söz veya düşünce çağrışım oyunu olarak başlayan şey, 25.000 kelimelik *İtfaiyeci* adlı bir kısa romana dönüştü. Bu romanı satmakta çok güçlük çektim, çünkü Joseph McCarthy’nin dirseğinin dibinde Bobby Kennedy’yle daha fazla soruşturma için sahneye çıkışından çok önce olmasına rağmen, o sıralar UnAmerican Activities Committee’nin dönemiydi.

Ya kütüphane bodrumundaki daktilo odası ve sayesinde bir düzine öğrenci ve önlerinde bir düzine daktilonun bulunduğu bir odada zaman ve mekân satın almama olanak veren şu dokuz dolar elli sent?

1950’de oldukça yoksul olduğumdan, ihtiyacım olan büroyu tutamıyordum. Bir öğle üzeri UCLA kampüsünde dolaşırken, aşağıdan gelen daktilo sesleri duydum ve araştırmaya gittim. Mutlu bir çığlıkla orasının, bir insanın yarım saatini on pensten kiraladığı daktiloyla, düzgün bir büroya ihtiyacı olmadan, oturup yaratabileceği bir kiralık daktilo yazma odası olduğunu gördüm.

Oturdum ve üç saat sonra, önceleri kısa diye başladığım akşama doğru çılgınca büyüyen bir düşüncenin beni sardığını fark ettim. Fikir

o derece heyecan vericiydi ki, akşam olduğunda kütüphane bodrumundan ayrılarak otobüse binip gerçeğe; yani evime, eşime, henüz bebek olan kızıma gitmek bile bana zor gelmişti.

Size, günlerce, o kiralık makineye saldırarak, bozuk paraları atıp, çıldırılmış bir şempanze gibi tuşlara vurarak, yukarı koşup yeniden bozuk paralar getirerek, içeri girip kitap raflarına koşarak, kitapları çekip sayfaları çevirerek, dünyanın en güzel poleni olan ve insanda edebi alerji yaratan kitap tozunu içime çekerek, sonra sevinçten kıpkırmızı bir halde tekrar aşağıya koşarak, bir sözü orada, bir başkasını şurada bulup filizlenen efsanemin içine yerleştirerek yaşadığımın ne kadar heyecanlı bir macera olduğunu anlatamam. Tıpkı, Melville'in kahramanı gibi, çılgınlığın çılgınlaştırdığı biriydim. Durmamın imkânı yoktu. Ben *Fahrenheit 451*'i yazmadım, o beni yazdı. Sayfalardan gözlerime giren, oradan tüm sinir sistemimi dolaşarak ellerimden dışarı fırlayan, bir enerji çevrimi vardı. Daktilo ve ben, parmak uçlarıyla birbirine bağlı siyam ikizleri gibiydik.

On iki yaşımdan beri, lise çağlarım boyunca ve otuzlu yaşlarıma kadar, hep bir romanın uçurumlarından hiçbir zaman atlayamayacağımı düşünerek kısa öyküler yazdığım için bu özel bir zaferdi. Artık bu, benim yeni bir biçime, hem de paraşütüm olmadan, cesurca atlayışımıydı. Kütüphanedeki koşuşturmalarım, kitapların kokusu ve mürekkebin tadının coşkusuyla öfkelenerek, kısa sürede, kimsenin *İt-faiyecî*'yi istemediğini fark ettim. Hemen hemen bu alandaki bütün dergiler tarafından reddedilmişti. Sonunda, o zaman için çoğu kimseden daha yürekli olan Horace Gold'un editörlüğünü yaptığı *Galaxy Magazine* tarafından yayımlandı.

Bana ilham veren neydi? Evet, beni daktiloma balıklama dalarak, oradan yangın, baskı ve papirüsle ilgili abartılar, mecazlar ve benzettmelerle çıkmaya iten bir temel etki sistemi olmalıydı.

Elbette, 1934'te Almanya'da kitapları tutuşturan Hitler, Stalin ve onların kafadarlarının kibritleriyle ilgili söylentiler vardı. Ayrıca çok önceleri, 1680'de Salem'de, benim on göbek büyük-büyükannem Mary Bradbury'nin yargılandığı ama yanmaktan kurtulduğu cadı avı vardı. Fakat en çoğu Roma, Yunan ve Mısır Mitolojisi üzerine üç yaşlarımda başlayan, benim romantik geçmişimden geliyordu. Evet, üç yaşında, üç, Tutankhamen'in mezarından doğrulup, hafta sonu haber gazetelerinde altın maskesiyle boy gösterdiği ve benim onun ne olduğunu merak edip arkadaşlarıma sorduğum zamandan beri.

Bu nedenle, ikisi kaza eseri üçüncüsü kasıtlı olan, İskenderiye Kütüphanesi'nin üç yangınını duymam veya okumam kaçınılmazdı. Dokuz yaşında bunu öğrenince, ağladım. Ne tuhaf bir çocuktum. Daha o zaman Waukegan, Illinois'deki Carnegie kütüphanesinin çatı katlarının ve ürkütücü bodrumlarının müdavimlerinden olmuştum.

Bir kere başladıktan sonra, böylece devam ettim. Sekiz, dokuz, on iki ve on dört yaşlarımda, her zaman önümde yarış kazanmak için koşan ağabeyim olduğu halde her pazartesi akşamı, kütüphaneye koşmaktan daha çılgınca heyecan veren başka bir şey olamazdı. Bir keresinde, içerideki yaşlı bayan kütüphane memuru (çocukluğumda hep yaşlı bayanlar bulunurdu) kitapların ağırlığını, benim ağırlığımla karşılaştırdı ve eşitsizliği tasvip etmediği halde (çocuktan fazla kitap) benim eve giderek sayfaları çevirmek için onları yalamama izin verdi.

Bu çılgınlığım, ailem 1932 ve 1934'te 66. Yol boyunca ülkeyi dolaşırken de devam etti. Ne zaman Buick'imizin motoru dursa, dışarı fırlar, cadde boyunca, benim bildiklerimden farklı Tarzan'ların, farklı

Tik Tokların, farklı güzelliklerin ve farklı canavarların yaşaması *gerek-en* kütüphaneye koşardım.

Liseyi bitirdikten sonra koleje gitmeye gücüm yetmedi. Bir sokak köşesinde üç yıl gazete sattım ve şehir kütüphanesini haftada üç dört gün işgal ederek, sık sık kütüphanelerin okuyucularına bir hizmet olarak verdiği küçük not alma kâğıtları üstüne küçük öyküler yazdım. Kütüphaneden 28 yaşında çıktım. Yıllar sonra üniversitedeki bir konferans sırasında, benim edebiyata olan büyük bağlılığımı öğrenen kolejlin müdürü, bana bir kep, cüppe ve diploma vererek, beni resmen kütüphaneden “mezun” etti.

Yalnız olacağımın ve daha fazla eğitim gerekeceğinin bilincinde olarak, yaşamıma şiir hocamı ve LA Lisesi’nden öykü hocamı da aldım. Sonuncusu, Jannet Johnson, sadece birkaç yıl önce, doksanlı yaşlarında, okuma alışkanlığımın nasıl gittiğini bana sorduktan biraz sonra öldü.

Son kırk yıl içinde, kütüphaneler, kütüphaneciler ve yazarlar hakkında, herhalde bütün yazarlardan fazla şiir, deneme, öykü, oyun ve roman yazmışımdır. *Emily Dickinson, Nerelerdesin! Geçen gece uykusunda Herman Melville senin adını çağırdı* gibi şiirler yazdım. Emily ile Bay Poe’nun benim ebeveynlerim olduğunu iddia eden bir başka şiir de yazdım. Ve Charles Dickens’ın 1932 yazında büyük-babamın evinin üst katındaki odasına gelerek bana Pip diye seslendiği ve *İki Şehrin Hikâyesi*’ni bitirmek için kendisiyle işbirliği yapmama izin verdiği hikâyeyi. Son olarak da, iyile kötünün, Bay Halloway ve Bay Dark’ın gece yarısındaki buluşma yeri olan, *Uğursuz Bir Şey Geliyor Bu Yana*’daki kütüphane. Hayatımdaki bütün kadınlar; öğretmen, kütüphaneci ya da kitap satıcısıydı. Eşim Maggie’yi 1946 baharında bir kitapçı dükkanında buldum.

Fakat artık, *İtfaiyeci*'ye ve onun ucuz bir dergide basıldıktan sonraki akıbetine dönelim. Nasıl oldu da, orijinal genişliğinin iki katına çıkıp dünyaya yayıldı.

1953'te iki yeni ve iyi şey meydana geldi. Ian Ballantine sert ve yumuşak kapak girişimini başlattı. Bu şekilde romanlar her iki biçimde de aynı gün basılabilecekti. *Fahrenheit 451*'i görünce, eğer ilk 25.000'e 25.000 kelime daha ekleyecek olursam, iyi bir roman olacağını söyledi.

Bu yapılabilir miydi? Yaptığım ufak para yatırımını ve UCLA kitap raflarıyla bodrum arasındaki koşuşturmamı hatırlayarak, kitabı yeniden ve tipleri yeniden pişirmekten korktum. Ben entelektüel bir yazar değil, bir tutkunum; yani benim tiplerim öyküyü yaşamak için benim önüme atılmalılar. Eğer benim zekâm onlara ayak uydurabilirse, o zaman bütün macera kendinden kuşku ve sonsuz zihin oyunlarından ayıklanabilir.

En iyi yanıt, bir son tarih tespit edip, Ballantine'daki editörüm Stanley Kauffmann'ı ağustosta sahile çağırmaktı. Bunun, şu Lazarus kitabını ölümden döndürmeyi sağlamaya yeterli olacağını düşünüyordum. Bu ve İtfaiye Şefi Beatty ile kafamda yaptığım konuşmalar ve gelecekteki kitap yakmalarla ilgili bütün fikirler. Eğer onu yeniden ateşleyebilirim, onun ayağa kalkıp felsefesini açıklayabilmesini, ne kadar zalimce ve delice olursa olsun, sağlayabilirsem, kitabın; onu izlemek için silkinip kendine geleceğini biliyordum.

Bir kilo kadar on sentlik parayla silahlanmış ve ağırlaşmış olarak "bozuk para" romanımı bitirmek için, UCLA'ya geri döndüm. Stanley Kauffman'ın göklerden gelen baskısıyla da, son düzeltilmiş sayfayı ağustos ortalarında bitirdim. Coşkuluydum. Stan de kendi coşkusu içinde beni kutladı.

Bütün bunların arasında hepimizi sersemleten bir telefon geldi. John Huston beni arayarak oteldeki dairesine davet etti ve *Moby Dick*'in senaryosunu yazmak için sekiz aylığına İrlanda'ya gelip gele-meyeceğimi sordu.

Ne yıldı, ne aydı, ne haftaydı ama.

Elbette bu görevi, başlamak için birkaç hafta aralık bırakarak kabul ettim; bu bana, eşim ve çocuklarımla yılın büyük kısmını deniz aşırı bir ülkede geçireceğimizden, itfaiye ekibimle ilgili son küçük düzeltmeleri yapma olanağını sağlayacaktı.

O günlerde gırtlığımızı kadar McCarthy dönemine girmiştik. McCarthy orduyu bazı "kirli" kitapları denizaşırı kütüphanelerinden çıkartması için zorluyordu. Eski general, sonraki cumhurbaşkanı Eisenhower, o yılki sayılı cesur insanlardan biriydi; kitapların raflara geri konulmasını emretti.

Bu arada, *Fahrenheit 451*'in bölümlerini basacak bir dergi arayışımız sonuç vermedi. Hiç kimse, geçmişteki, şimdiki ve gelecek zamandaki sansürle ilgili bir roman için risk almak istemiyordu.

İşte o zaman, ikinci büyük yeni olay meydana geldi. Parası az fakat ileriye görebilen genç bir Chicagolu editör, benim yazılarımı gördü ve gücünün yettiği miktar olan, dört yüz elli dolara, henüz doğmakta olan dergisinin ikinci, üçüncü ve dördüncü sayılarında yayınlamak üzere, kitabı satın aldı.

Bu genç adam Hugh Hefner'dı, dergi de 1953/54 kışında çıkmaya başlayarak dünyayı sarsıp geliştiren *Playboy*. Gerisi tarih. Bu alçakgönüllü başlangıçla, korku dolu bir ulusun içinden cesur bir yayıncı çıkıp başarılı oldu. Birkaç ay önce California'daki yeni bürolarının açılışı nedeniyle Hefner'ı gördüğüm zaman, elimi sıkarak bana,

“Orada olduğun için teŖekkür ederim,” dedi. Neden bahsettiğini sadece *ben* biliyordum.

Geriye, sadece benim İtfaiye Ŗefim Beatty’nin 1953’te kitabımın yarısına doğru yaptığı kehanetten bahsetmek kalıyor. Kitapların kibrit veya ateŖ olmadan da yakılabilmesiyle ilgiliydi. Çünkü, eğer dünya kitap okumayanlarla, öğrenmeyenlerle, bilgisizlerle dolmaya başlarsa, kitapları yakmak zorunda kalmazsınız, değil mi? Eğer dünyanın geniş ekranı basketbolla ve futbolla dolar ve MTV içinde boğulursa, gazy-ağını ateşlemek veya okuyucu avlamak için Beatty’lere gerek kalmaz. Eğer ön bilgiler okul odalarının çatlakları ve vantilatörleri arasında eriyip yok olursa, bir süre sonra bunları kim bilir veya umursar?

Elbette, her Ŗey bitmedi. Eğer öğretmenleri, öğrencileri ve aileleri yargılar, onları aynı ölçüde sorumlu tutarsak; eğer öğretmen, öğrenci ve aileleri gerçek bir sınamadan geçirirsek; eğer herkesi niteliklilikten sorumlu tutarsak, eğer altıncı yaşlarının sonuna doğru tüm ülkelerdeki bütün çocukların kütüphanelerde yaşayarak hemen hemen ozmos (geçişme) yoluyla öğrenmelerini sağlarsak, işte o zaman, uyuşturucu, sokak çeteleri, tecavüz ve cinayet rakamlarımız sıfıra yaklaşacaktır. Fakat İtfaiye Ŗefi, saniyede üç resimle bir dakikalık bir TV reklamı Ŗeklindeki aralıksız bombardımanı çok önceden görerek, kitabın yarısında bütün bunları söylüyor. Ona kulak verin, ne dediğini biliyor o; sonra gidin çocuğunuzla birlikte oturun, bir kitap açarak sayfaları çevirin.

Evet, artık sonunda karşınızda bir yazarın kitap raflarıyla olan aşk macerası; yalnız bir adamın, Montag’ın, komşu kızına değil, bir sırt çantası dolusu kitaba olan aşk macerası var. Bu ne romantik bir olay! *Ŗenlik Ateş*’ndeki liste yapıcı, *Parlak Anka*’daki Lincoln’ü ve Sokrat’ı ezberleyen kütüphaneciye, o da *Yaya*’daki, sonradan Montag olan

adama, gazyağı kokan, üniformasını koklayarak onun iğrenç hayat görevini kendisine söyleyen Clarisse ile tanışan adama dönüştü. Bu görev de Montag'ın kırk yıl önce bir gün benim daktilomda gözükerek doğmak için yalvarmasına yol açtı.

“Git,” dedim Montag’a, makineye başka bir bozuk para atarken, “ve hayatını yaşa, yürüdükçe değiştir hayatını. Ben peşinden geliyorum.”

Montag koştu, ben takip ettim.

İşte Montag'ın romanı.

Bu romanı benim için yazdığından ötürü ona minnettarım.

Don Congdon'a minnettarlıkla

“Eğer sana çizgili bir kâğıt verirlerse, sen öteki türlü yaz.”

Juan Ramôn Jimenez